దూతీచాతుర్యం

1

చతురిక ఉజ్జయినీ నగర నర్తకి తరళిక భవనప్రాంగణంలో అడుగు పెట్టిందో లేదో అప్పుడే తరళికఆమెను తన శయ్యాగారంలోనికి తోడుకుపోయి అతి రహస్యంగా అడిగింది:

"చతురికా! నీవు వెళ్ళిన పని ఏమైనట్టే! కాయా? పండా?"

"కాయా కాదు! పండూ కాదు!" అని చతురిక అలవోకగా ఒక చిరునవ్వు నవ్వి, కొంచెం వయ్యారంగా తల వంచింది.

చెలికత్తె చతురికవైపు ఒక నిముషం వరకు నిదానించి చూచింది తరళిక. "అయితే మరింక ఏమైనట్లు?"

"ఇంకా బాగా పక్వానికి రావడం లేదు!"

"కారణం?"

"ఏమోనమ్మా మరి! చేజేతులా చేసుకుని కారణం అంటే నేనేమని చెప్పేది?"

"ఇంతేనా మరి నీ చాతుర్యం?"

చతురిక ముఖంలో కొంచెం లజ్జారక్తిమ పొడచూపింది.

"కిట్టని వాళ్ళెవళ్ళేమి చెప్పారో! బొత్తిగా నీ మాట చెవికెక్క నియ్యడం లేదాయన!"

తరళిక అరచేతిపై చెక్కిలి ఆన్చి కొంచెం ఆలోచనలో పడింది. పిమ్మట ఒక వేడి నిట్టూరు పామెపెదవి దాటింది:

"ఇంతకీ నేనేమి అపచారం చేశానని?"

"ఏమో! ధనగుప్తుని వ్యవహార మేమైనా ఆయన దాకా పొక్కిందేమో!"

"ఎవరికి పట్టిందే! పని గట్టుకుని ఇదంతా ఆయన చెవిలో నూరి పొయ్యడానికి?"

తరళిక మళ్ళీ చతురిక కేసి బాగా పరిశీలనగా నిదానించి చూచింది. చతురిక సోగ కనురెప్పలు నెమ్మదిగా వాలిపోయాయి.

కొంతసేపటి దాకా ఆమె మరి సమాధానమేమీ చెప్పలేదు. చిట్ట చివరి కిలాగంది: "ఈ వ్యవహారం అంతా ఊరూ వాడా గుప్పుమన్నప్పుడు - ఎవరేమి చెప్పినా చెప్పవచ్చును! ఇందులో పెద్ద విడ్డూరం ఏమి ఉంది!"

"పోనీ, కిట్టనివాళ్ళెవళ్ళో ఏదో చెప్పారే అనుకో! అంతమాత్రానికే నా మీద ఇంతటి అలక వహించాలా? నా మన సాయన ఎరగరా?"

"బాగా ఉంది నీ వరస! పురుష పుంగవుల తీరే అంత! నీవు మాత్రం తక్కువ తిన్నావా? ఎంత చెప్పినా నా మాట చెవిని పెట్టావూ? రాక రాక గడప తొక్కితే 'ససేమిరా!' అని మూతీ ముక్కూ బిగించుకుని కూర్చున్నావాయిరి!"

"నీవు కూడా తప్పిదం అంతా నాదేనని అంటున్నావన్న మాట! పోనీ ఆయన ఉజ్జయినీ నగరానికి విచ్చేసి యిన్నాళ్ళయిందిగదా! ఇన్నాళ్ళ నించీ ఒక్కసారి మన గుమ్మం కేసి తొంగిచూస్తే కాళ్ళేమైనాగాని కాయలు కాచిపోతాయా? ఇంతకీ నేనింత చేలనైపోయిన తరవాత, ఇంకొకరి ననవలసిన పనిమాత్రం ఏముందిలే!" అని తరళిక ఉసూరుమని ఒక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టింది. గద్గదిక భారంవల్ల మరి మాటాడలేకపోయింది.

చతురిక ఎడమ కన్ను కొంచెం కుంచించి తదేకదృష్టితో ఆమె వేపు చూచి, ఒక చిన్న చిరునవ్వు నవ్వింది:

"సరేగాని నిన్నొక చిన్న ప్రశ్న అడగనా?"

"ఏమిటీ! ఆ చిన్నారి చిట్టి ప్రశ్న?"

"మొన్న ధనగుప్తులిక్కడికి విచ్చేసినప్పుడాయనయెడల ఎంతైనా ఆప్యాయత కనబరిచావు గదా! మరి ఇప్పుడీ నాగవర్మ కోసమని ఇంతగా వెంపరలాడి పోతున్నావేమిటి?"

"అయితే?"

"ఇంతకీ నీ హృదయం చూరగొన్నవారీ ఇద్దరిలోనూ ఎవరా అని!"

ఆ ప్రశ్న విని తరళిక ఒక్క నవ్వు నవ్వింది:

"పోనీ, నీవు నాగవర్మ ధనగుప్తుల నిద్దరినీ చూచావు గదా! ఆ ఇద్దరిలోనూ నీ కెవరు నదరుగా ఉన్నారే!"

"మధ్యన నాకు నచ్చుడానికీ దీనికీ సంబంధ మేమిటే?"

"ఊరికే మాట వరసకు అడుగుతున్నాను! మరేమీ భయం లేదులే! చెప్పు."

చతురిక కొంచెం తటపటాయించింది. "ధనగుప్తుడు!"

"ఉత్తది! ఊరికే అంటున్నావు! నిజం చెప్పు."

"నిజమే!"

"నాకు తెలియదనుకొన్నావా! నీ మనసులో మాట! నిజం చెప్పు! భయం లేదులే!"

"నీ వూహించినది నిజమేనమ్మా! నాగవర్మే!"

"మరి నీకే అలాగనిపించినప్పు డిక వేరే నన్నడగనేల?"

చతురిక మళ్ళీ అడిగింది:

"ఈ నాగవర్మతో నీ కీ చెలిమి ఎన్నాళ్ళనించి?"

"అబ్బో! అది చాలా కాలంనాటి మాట! కొత్తగా గజ్జెకట్టి మహాకాళ దేవాలయ మండపంలో నృత్యం చేసినప్పటి మాట!"

"అయితే చిన్ననాటి కన్నెవల పన్నమాట!"

ఆ మాట లని చతురిక తరళిక ముఖం వైపు కొంచెం కొంటెగా చూచింది. తరళిక అరుణాధరంపై ఒక మందహాసం మెరిసింది. ఆ మెరుపు చతురిక కొక అమర పారిజాత ముకుళంలా స్ఫురించింది! తరళిక ఆనంద పారవశ్యం చూచి చతురిక కొంటెగా ఒకనవ్వు నవ్వింది.

"చాల్చాలులే! నీ కొంటె వేషాలు! నీ కింకా బొత్తిగా చిన్నతనం వదలలేదు!" రుసరుసలాడుతూ కసిరి కొట్టింది తరళిక.

"సరే గాని! సిరిరా మోకాలొడ్డినట్టుగా ఆ వేళ ఆయన విచ్చేసినప్పు డంత భీష్మించుకునికూర్చున్నా వెందుకే?"

"అందుకనేగా! ఇప్పుడు నిన్నింతగా కాళ్ళా వేళ్ళాపడి బ్రతిమాలు కొంటున్నది!"

"ఆ వేళ నీ కోపధోరణి చూచి ధనగుప్తుని ఐశ్వర్యం మీది మమకారం కొద్దీ నాగవర్మ కిక దేవిడీమన్నా చేయిస్తున్నావనే అనుకొన్నాను సుమా! సరేలే! గత జలసేతు బంధనంవల్ల ప్రయోజనమేమిటిలే!"

అని చతురిక ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది.

"చతురికా! వెంటనే ఇక్కడున్నట్టుగా వెళ్ళి మళ్ళీ ఎలాగైనా నాగవర్మ నొక్కమారు ఇక్కడికి తోడుకు రాగలవా?"

"సరేలే! అలాగేలే! నీ వింతగా పదే పదే ప్రాధేయపడాలా?"

"వెళ్ళి ఆయనతో ఏమని విన్నవిస్తావే?"

చతురిక వ్యంగ్యంగా ఒక్క నవ్వు నవ్వింది:

"మానినీమానసచోరా! మీకోసం కుసుమ శయ్యపై వేచి వేచి వేసారిన ప్రాణాధిక రాధిక ప్రాణాలిక ఒక్క క్షణమైనా నిలవవనీ, నిలుచున్న పళంగా విచ్చేయవలసిందనీ విన్నవిస్తాను."

"చాల్లే నీ కవిత్వం! ఇలా గన్నావంటే వ్యవహారం అంతా మళ్ళీ మొదటికి వస్తుంది."

"ఏం!"

"అంత పేరెన్నికగన్న వారవనితను గదా! ఇంతగా బెంబేలుపడినట్లు తెలిస్తే నే నిక నలుసుకన్నా అలుసై పోనులే!"

"ఆయన అంత బింకంగా ఉన్నప్పుడు మనంకూడా బిగువులు పోతే ఎలాగ!"

"నేను మాత్రం అంత బిగువులో పొమ్మన్నానా? కొంత బెట్టుసరి చెయ్యమన్నాను గాని!"

"అయితే మరి ఏమని చెప్పను?"

"ఆయన వేణుగానం అంటే చెవి కోసుకుంటారు. వేణుగానంలో విశేషపరిశ్రమ చేశాననీ, అది వినడానికొక్కసారి విచ్చేయమన్నాననీ చెప్పు! తెలిసిందా?"

"అందుకోసమా, అంతగా మురళీ సాధన చేస్తున్నా వీమధ్యన! సరేగాని ఈ సంగతి ధనగుప్తుని చెవిని పడితే?"

"ఏం పడితే?" నిస్సాకారంగా అడిగింది తరళిక.

"మళ్ళీ మనగడప తొక్కుతారా ఆయన?"

"పోతే పోనీ!"

"నీకేం! నీవు మహారాజులా బాగానే ఉంటావు! అమ్మగారికిది తెలిస్తే మధ్యన నా ప్రాణా లెగిరి పోతాయి! నేను పోను బాబూ!"

"నీ ప్రాణాలకు నా ప్రాణాలే అడ్డు వేస్తాను లేవే! ఎవరికీ తెలియనివ్వనులే! నా బంగారు తల్లివి కాదూ! ఒక్కసారి వెళ్ళవే అమ్మా!"

చతురిక కాలిబొటనవ్రేలితో నేలపై రాస్తూ తల వంచుకుని అలాగే నిలుచుండిపోయింది. అంతేగాని మరి అక్కడినుంచి కదలలేదు.

తరళిక తన వేలి చిన్ని రత్నాంగుళీయకంతీసి ఆమె చిటికెనవ్రేలి కలంకరించింది: "నాగవర్మనే కనక నీవు వెంటనే తోడుకువస్తే నీపాదాలకు బంగారుమువ్వల మాణిక్య మంజీరాలు బహూకరిస్తాను! చూసుకో మరి!"

చతురిక ఒక్క నవ్వు నవ్వింది: "నన్నే ఇంతగా ఎత్తివేస్తున్నావే! దేవుడు మేలుచేసి నాగవర్మ విచ్చేయడమే జరిగితే ఇక ఆయన నెంతగా పూవుల్లో పెట్టి పూజ చేస్తావో అని విస్తుపోతున్నాను."

"ఈ ఛలోక్తుల కేమిగాని తొందరగా తెమలవే! అప్పుడే బాగా చీకటి పడింది."

వెంటనే చతురిక లోపలికి వెళ్ళి సరిగంచు నీలిచీర ధరించి, మెడలో ముప్పేట ముత్యాలహారాలు, పాపటపై చంద్రవంక, కర్ణాలకు సువర్ణ తాటంకాలు, మొలనూలు, పాదమంజీరాలు మొదలైన నగలెన్నో అలంకరించుకొన్నది. ముంగురులపై సరిగంచు మేలిముసుగు సరిదిద్దుకొని చిటికెన వేలిపై మెరిసే ముద్దుటుంగరం చూచి మురిసిపోయింది. నాగవర్మ భవనానికి బయలుదేరబోయే ముందొకమారు తరళిక కెదురుగా వచ్చి నిలబడింది. ఆమె పాదనూపురాల సవ్వడి విని తరళిక అదిరిపడింది. చతురిక హేలగా ఆమె కేసి చూసి "పోయిరానా మరి!" అని అడిగింది.

"అయ్యో, ఇంకా బయలుదేరనే లేదా? ఇంతలో వెళ్ళి ఇంతలో తిరిగి వచ్చేదానికీ అభిసారికా వేషం రభస అంతా ఎందుకే!"

"అంతేనా నీవు గ్రహించింది!"

"అంటే?"

"చూడగానే కొంచెం కంటికింపుగా కనిపిస్తే ఆపైన మనం చెప్పే మాట బాగా రక్తికడుతుందని—"

"ఓహో అలాగా!" అని ఆమెకేసి అలాగే విస్తుపోయి చూచింది తరళిక. కొంచెం నేపూరుకొని "పాలముంచినా నీటముంచినా మరి నిన్నే నమ్ముకొన్నానని విన్నవించవే!" అన్నది.

"ఇప్పుడేగా అన్నావు వేలతనం కూడదనీ! ఇంతలోనే ఇంత

మరుపా!" అని చతురిక ఒక నవ్వు నవ్వి మెరుపులా అక్కడినించి వెళ్ళి పోయింది. తరళిక కనిపించనంత వరకు ఆమెవైపే చూస్తూ నెమ్మదిగా ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది.

2

ఉజ్జయినిలో శిప్రానదీతీర రాజవీధిలో చిట్టచివరి ప్రాసాదం ఆనాటి సంజచీకటిలో నల్లని ముసుగుతో నిలిచిన రమణీయాభిసారికలా మెరిసింది. నాగవర్మ, ఉజ్జయినికి వచ్చేసినప్పుడు సామాన్యంగా దానిలోనే విడిది చేస్తూంటాడు. అతని మేనమామ చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్య చక్రవర్తి కొలువులో ఆశ్వికసైన్యాధ్యక్షుడు. నాగవర్మ తాత తండ్రులు విదర్భరాజ బంధువులు. పద్మపురంలో ఇంత కలిగినవారని పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించిన వారు. చిన్నతనంనించి నాగవర్మ శస్త్రవిద్యాభ్యాసము, శాస్త్రాభ్యాసము, సంగీతాభ్యాసము ఉజ్జయిని నగరంలోనే జరిగాయి.అయినా సంవత్సరంలో చాలా భాగం అతడు పద్మపురంలోనే గడిపివేస్తూంటాడు. ఈమారు ఉజ్జయినికి వచ్చిన తరవాత ఎందుచేతనో అతని కింకా పద్మపురానికి మరలి పోవాలనే సంకల్పం కలగలేదు.

అది ప్రత్యేకంగా అతని విడిదికోసం ఏర్పాటుచేయించిన ప్రాసాదం. పరిమిత పరివారం సందడి విడిచివేస్తే ప్రాసాదం అంతా కేవలం వివిక్తంగానే కనిపిస్తుంది.

నాటి సాయంకాలం నాగవర్మ కేమీ తోచలేదు. ఆ పరిసరమే కాక అతనికి హృదయంకూడా శూన్యంగా కనిపించింది. ఏదో కాలయాపన కోసమని మురళీగానం ప్రారంభించాడు. సమీపంలో ప్రవహించే శిప్రానదిలో కృత్తికా తారక తారహారంలా తళతళలాడింది. ఉజ్జయినీ నగర వీధులలో విలాసపురుషులు పూలమాలికలకోసం పుష్పలావికలతో ఉబుసు పోని బేరసారా లింకా కొనసాగిస్తూనే ఉన్నారు.

నాగవర్మ రాజవీధుల దీపకాంతులలో వారి ముఖా లొకమారు పరిశీలించి విడిచీ విడవనట్టొక నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టి తిరిగి మురళీగానం ప్రారంభించాడు. గానం కొంత సేపటివరకు ప్రశాంతంగా సాగిపోయింది.

అంతలో అతనికి ప్రాసాద ద్వార పార్శ్వంలో ఎవరో ఒక సుందరి

ఒయ్యారంగా నిలబడి తన గాన మాధుర్యం ఆలకిస్తున్నట్టు స్ఫురించింది. పక్కకు తిరిగి చూచాడు. అంతలోనే చతురిక ఎదురుగా వచ్చి నిలబడింది.

"ఎవరది! చతురికా!"

"అవును! నేనే! మీ వేణుగాన గోష్ఠికి కొంచెం విఘాతం కలిగించినట్టున్నానే!" అని చతురిక లజ్జారుణ కపోలాలతో ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చింది.

"లేదు! లేదు! సాక్షాత్తు నాగకన్యకఎవరైనా నాకోసం వచ్చిందేమో అనుకున్నానులే!" అన్నాడు నాగవర్మ. ఆమె మనోజ్ఞ వేషం చూడగానే అతనిలో శూన్యభావం అంతా ఒక్కమారుగా పటాపంచలైపోయింది.

చతురిక అతని కెదురుగా ఒక సుఖాసనంపై కూర్చున్నది. నాగవర్మ దీపకాంతిలో ఆమె ముఖభంగిమ అంతా ఒకమారలవోకగా పరిశీలించాడు.

చిక్కని శ్యామలవర్ణం. విశాల విస్ఫారిత నేత్రాలు. వీక్షణ ప్రభలతో తళతళ మెరిసే చిరునవ్వులు. గాలికి కదలాడే తీరులో స్ఫురించే సుకుమార దేహవల్లిక. అతని నిశిత వీక్షణాలు చూచి చతురిక సిగ్గుపడి అతనివైపు ఓరచూపులు చూచింది:

"నాగకన్యక కేమిగాని నా చిన్న మనవి కొంచెం చిత్తగించాలి!"

"దేవరవారి ఆజ్ఞ ఏమని!" అన్నాడు నాగవర్మ అతి వినయంగా దోసిలి ఒగ్గి.

అతని కొంటెతనానికి చతురిక మళ్ళీ వల్లమాలిన సిగ్గుతో కుంచుకు పోయింది. తరవాత ఒక నిమిషం ఆగి నెమ్మదిగా సమాధానం ఇచ్చింది: "పోనీ పరిహాసానికైనా అంతమాట అన్నారు! అదే పదివేలు!"

"పరిహాసం కాదు! నిజమే!"

"నిజమేనా? తప్పక నా చనువు చెల్లిస్తారు కదూ!"

"చెల్లిస్తాను!"

"అయితే వెంటనే నావెంట బయలుదేరిరండి!"

"నీ చనువు చెల్లించడానికి వెంటనే నీవెంట బయలుదేరి రానక్కరలేదనుకొన్నానే!" అని నాగవర్మ ఒక చిరునవ్వు నవ్వి, సాభిప్రాయంగా ఆమెవైపు చూచాడు.

చతురిక మళ్ళీ వల్లమాలిన సిగ్గుతో తలమునకలైపోయింది!

"మీ కొంటెమాటల కేమిగాని—పాపం, తరళిక మీ కోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తూంది. వెంటనే బయలుదేరిరండి!"

"నాకోసమా, ధనగుప్తుని కోసమా!"

"అలాగనడం భావ్యమేనా? చిన్ననాటి చెలిమి అంతా ఒక్క తప్పిదంతో ఒక్కమారుగా ఎందుకూ కొరగానిదై పోయిందా?"

"పోనీ ఇంతకాలానికి తప్పామెదే అని అంగీకరించావు! అదే పదివేలు!"

"నేనంగీకరించడం లేదు. ఆ తప్పామెవల్ల జరగలేదు!"

"మరి ఎవరివల్ల జరిగింది?"

"తరళిక తల్లి బలవంతంవల్ల! ఆ తల్లి ధన లోభంవల్ల! మీ ఉపేక్షవల్ల!"

"కారణ మెవరైనా, పొరబాటు పొరబాటేకదా!"

"ఒక్కమాట! వెలయాలు మగనాలు కాదుగదా! అంతమాత్రానికే ఇంతటి అలక వహించాలా?"

"మగనాలు కాకపోయినంత మాత్రాన చిన్ననాటి మమకారాలన్నీ మంటగలిసి పోవలసిందేనా?"

"ఏమీ మంటగలిసిపోలేదు! ఇంతటి సరసులై ఉండినీ్న మీరు అంగనా హృదయం అణువంతైనా అవగాహన చేసుకోన్నారు కారు!"

నాగవర్మ కనుగొలుకులలో కొంచెం క్రోధ రక్తిమ పొడచూపింది. అయినా అతడది పైకి కనబడనీయలేదు.

"ఇంతటి నెరజాణ వైనా పురుష హృదయం నీకేమీ బోధపడలేదన్నమాట!"

"అవునవును! పురుషులు పౌరుష ప్రధానులు! అందులోనూ తమరు పాలవంటి సుక్షత్రియ వంశంలో అవతరించిన వీరవరేణ్యులు! దీనిలో మరి బోధపడడాని కేమి ఉంది?"

"ఇంత తెలిసినదానవు మరి ఇక్కడి కెందుకు వచ్చినట్లు?"

"అంగనా ప్రేమహృదయ మాధుర్యం మీ కెరుకచేస్తే మీ హృదయం కొంచెమైనా కరగక పోతుందా అని."

"ఇన్నాళ్ళ కాహృదయమాధుర్యం సంపూర్ణంగా అవగతమయింది! నా హృదయం ఆర్ద్రమై తేనె వెల్లువలై ప్రవహించి పోతూంది."

అని కొంచెం వ్యంగ్యంగా నవ్వాడు నాగవర్మ.

"పాపం! మీ మెప్పు పొందాలని వేయివిధాల వేణుగాన సాధన

చేసింది తరళిక! పోనీ ఒక్కమారామె గానమాధుర్యం ఆస్వాదించడానికైనా విచ్చేయకూడదా?"

"ఇందాకటి నించి ఆ గాన మాధుర్యమే ఆస్వాదిస్తున్నాను!"

"నా మాటలలో అంత గానమాధుర్యమే ఉంటేనా?"

"ఉంటే?"

"మిమ్మల్నీ పాటికి నా పైటకొంగు పసిడిగా ముడివేసుకొని వెంట తోడుకు పోలేకపోయానా?"

"లేకేమి? అయితే ఆ మాధుర్యానికి మూలకారణమేదో ఇంత సేపటి కవగాహన అయింది."

అని హఠాత్తుగా లేచి అతడామె పెదవి ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు. వెంటనే చతురిక లేచి కొంచెం దూరంగా వెళ్ళి నిలబడి, ఒక్క చిరునవ్వు నవ్వి ముక్కుమీద వేలు వేసుకొన్నది:

"చిన్ననాటి నించి ప్రాణసమానంగా నమ్మిన చెలికత్తె నీ విధంగా మోసగించడం మీకు భావ్యమేనా?"

"ఎవరు మోసగించారో ఇప్పుడే తెలిసింది!" అన్నాడు నాగవర్మ నిశితంగా ఆమెకేసి చూసి.

"అవునవును! ఇప్పుడిప్పుడే నాకూ తెలిసింది."

అని చతురిక పకృమని నవ్వింది.

నాగవర్మ ఒక్కమారుగా పరాజితుడై పోయినట్టుగా కొంచెం తల వంచుకొన్నాడు.

చతురిక మళ్ళీ వెటకారంగా అతనికేసి చూసింది:

"తప్పిదం మీ వల్లకూడా జరిగినప్పుడేదో కొంచెం అపరాధం జరిగిందని చెలికత్తె నీవిధంగా కించపరచడం మీకు భావ్యమేనా? ఎంతకైనా మగవారు మహారాజులు."

"నాగవర్మ మళ్ళీ నిశితంగా ఆమె వైపు చూచాడు. అతనికి మళ్ళీ ధైర్యం వచ్చింది:

"ఈ విద్యతో నాందీ ప్రస్తావన చేసింది మీ చెలికత్తే! ఆమెదే ఆ ఆచార్యపీఠం."

"అయితే ఇప్పుడిక మీ ఎక్కువేముంది కనక! దయచేసి వెంటనే నా వెంట రండి!" నా చనువు మన్నించండి!"

"చనువేమో మన్నిస్తానుగాని నీ వెంట రావడం మాత్రం జరిగే పనిగాదు!"

"అంతేనా?"

"అంతే!"

"తరళిక తల్లిచాటు పిల్ల! ఏదో మార్గాంతరం లేక ఆ విధంగా మభ్యపడిపోయింది! పాపం, ఆమెపై మీ రీవిధంగా పగ సాధించడం భావ్యం కాదు!" అని తరళిక అతని ననేక విధాలుగా బతిమాలుకుంది.

"నిజంగా ఊరికే ఉత్తపుణ్యానికని పగబట్టినదానవు నీవే! అయినా నింద అంతా నామీద మోపుతున్నావు! కొంతవరకు ధనగుప్తునిపై ఆమె మనస్సు మళ్ళించినదానవు నీవే నేమో! ఎంతటి నెరజాణవు నీవు!"

అని అత డామెను గాఢంగా కౌగలించుకోబోయాడు. "ఆహా! ఎంతటి వారు మీరు! చివరి కిదంతా నామీదికే తెచ్చిపెడుతున్నారా?"

అని ఆమె అతనిని తప్పించుకొని తొందరగా అక్కడినించి పారిపోయింది! అయినా నాగవర్మ తనపట్టు విడిచిపెట్టలేదు!

3

తరళిక ఆ రాత్రి తన శయ్యాగారం అంతా ఎంతో మనోజ్ఞంగా అలంకరించింది. అటుపిమ్మట స్వీయాలంకరణ కుపక్రమించింది. కావలిస్తే ఆమె కా విషయంలో సాయంచేసే దాసీజనానికేమీ కొరతలేదు. అయినా ఆమెకు వారి అలంకరణ విధానమేమీ నచ్చలేదు. కనుకనే స్వయంగా ఆ అలంకరణ కుపక్రమించింది. మున్ముందుగా ఒకరకం చెంగావిచీర ధరించింది. అయితే సరిగంచు కంచుకాని కది సరితూగలేదని మరి ఒక చీర కట్టింది. కంచుకం దానికి సరిపోలేదని మరి ఒక కంచుకం ధరించింది.

ముంగురులలో ముత్యా లెంతో సొగసుగా సరిదిద్దింది. మెడలో ముప్పేట ముత్యాల హారాలకు, వాటికి పొత్తు కలిసిందా లేదా అని అద్దంలో ఒకమారు పరిశీలించింది. అటుపిమ్మట నుదుటిపై కస్తూరీ తిలకం సరిదిద్దింది. ఆ తిలకానికి కిందిభాగంలో సిందూర చంద్రవంక చిత్రించింది.

అంతంలో శృంగారం తీరెలా ఉన్నదో అని ఒకసారి చతురిక నడగా

లని సంకల్పించింది. కాని వెంటనే ఆమె నాగవర్మ భవంతికి వెళ్ళిన విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది.

పిమ్మట 'ఆమె ఇంకా తిరిగిరాలేదేమా!' అని ఆశ్చర్యపడింది. చతురిక చాలా నెరజాణ అనీ, తప్పకుండా నాగవర్మను తనవెంట తోడుకు రాగలదనీ లోలోపల ఎన్నోవిధాల ఉవ్విళ్ళూరింది.

కాని అంతలో ఆమెకు ధనగుప్తుని విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది.

మొదట ధనగుప్తుడు తనభవంతికి వచ్చినప్పు డామె అతని ముఖం చూడడానికికూడా అంగీకరించలేదు. అయితే ఐశ్వర్యంలో ధనగుప్తునికీ, నాగవర్మకూ ఎక్కడా పోలికలేదు.

ధనగుప్తు డుజ్జయినిలో కోటికి పడగెత్తిన కుబేరుడు. నాగవర్మ అంతటి ఐశ్వర్యవంతుడు కాకపోవచ్చును. కాని శస్త్రశాస్త్రాలలోను, వేణుగానంలోను ఉజ్జయిని విద్వత్పరిషత్తులో మీనుమిగిలిన సరసుడు. రూపసి. పైగా తరళిక చిన్ననాటి కన్నెవలపు గుబాళింపచేసిన నెచ్చెలి. ఆమె ధనగుప్తుని ముఖం చూడడానికి కూడా అంగీకరించకపోవడాని కదే కారణం.

అయితే ఆమె పెంపుడు తల్లికి ధనగుప్తుని ఐశ్వర్యంపై వల్లమాలిన మమకారం పట్టుకొని వేధించింది. దానితోబాటామెకు నాగవర్మపై ఒకవిధమైన విసుగు, చిరాకుకూడా బయలుదేరాయి.

చిట్టచివరకా వ్యవహారం అంతా ఒక విషమసంధిలో పడింది. వేశ్యమాతకు నాగవర్మపొడ కిట్టలేదు. అత డంతగా ధనవంతుడు కాకపోవడమే దానికొక ప్రధాన కారణమై కూర్చుంది. తరళికకు ధనగుప్తుని పొడకిట్టలేదు. అయితే ఆ పక్షంలో నాగవర్మ నిక గుమ్మంలో అడుగు పెట్టనీయనని పెంపుడుతల్లి గట్టిగా బెదిరించింది. ధనగుప్తునితో కొంచెం జోస్తీ కలిపితే మరి నాగవర్మ నేమీ అనని నయానా భయానా నచ్చజెప్పి చూచింది. చతురికచేతకూడా కొంతవరకు చెప్పించింది. తరళిక మరి గత్యంతరంలేక మొట్టమొదట ధనగుప్తుని ఎదుట గజ్జెకట్టి నృత్యం చెయ్యడాని కంగీకరించింది. క్రమక్రమంగా వారిద్దరిమధ్య కొంచెం జోస్తీకూడా పెరిగింది. అదే సమయంలో నాగవర్మ పద్మపురానికి తరలిపోవడం జరిగింది. అత డీమధ్యనే తిరిగి ఉజ్జయినీనగరానికి విచ్చేశాడు.

తరళికకు నాగవర్మ హృదయం కొంచెం తెలియకపోలేదు. అయినా

తన అశక్తత, గాఢానురాగము అతనికి తెలియకపోవని, అందువల్ల ఆ స్వల్పవిషయం మన్నించకపోడని ఆమె నిశ్చయించింది. ఆపైన తరళిక కూడా అతని కనేక విధాలుగా నచ్చజెప్పగలదని, అందుచేత అతడు తప్పక విచ్చేయగలడని ఆశించింది.

అలాగలాగ జాము రాత్రి గడిచిపోయింది. శయ్యాగృహంలో అగరుధూమమాలిక లామె హృదయంలో చిత్రచిత్రమైన మధురస్వప్నా లల్లడం మొదలుపెట్టాయి. అయినా నాగవర్మ వచ్చే జాడకూడా కనిపించ లేదు. పోనీ అంటే చతురిక కూడా తిరిగి రాలేదు.

తరళిక ఇక నిరీక్షించలేక విసిగి వేసారి భవంతి సింహద్వారంలో నిలబడింది. ఎంతసేపు నిలబడినా చివరికి చతురిక కూడా కనిపించలేదు.

క్రమంగా అర్ధరాత్రి అయింది. అంతలో కొంతదూరంలో ఆమె కెదురుగా చతురిక ప్రత్యక్షమైంది. అంతేగాని కనుచూపుమేరలో ఎక్కడా నాగవర్మ దర్శనం కాలేదు!

అంతలో చతురిక లోపలికి వచ్చింది. వెంటనే తరళిక ఆమెతో కలిసి శయ్యాగారంలోనికి వెళ్ళి ఎంతో ఆత్రంగా ప్రశ్నించింది:

"ఏమే, ఏమైనదే! ఆయన రాలేదేమి? ఇంతసేపాలస్యం అయిం దేమి?"

ఇలాంటివే ఇంకా ఎన్నెన్నో ప్రశ్న లొక్కసారిగా గుప్పించింది.

చతురిక నిశ్చలంగా ఆమెవైపు చూచి నెమ్మదిగా "వస్తామన్నారు" అని సమాధానం చెప్పింది.

"ఎప్పుడు?"

"ఎప్పుడో తిన్నగా చెప్పలేదు గాని మొత్తంమీద వస్తామని అన్నారు."

ఆ మాట విని తరళిక ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచింది:

"ఇప్పు డెందుచేత రాలేదే!"

"ఎవరో ఆయన మనస్సు పూర్తిగా విరిచివేశారమ్మా!"

"ఎవరున్నారే అలా విరవడానికి?"

అని ఆమె చతురికవైపు పోకమా రతిపరిశీలనగా చూచింది. ఆ క్షణంలో చతురిక వేష వైఖరిలో ఆమె కొక కొత్త వింత గోచరించింది. ఆ వింత చూచేసరికి తరళిక హృదయం భగ్గున మండింది. అయినా ఆ

భావం తన హృదయాంతరాళంలోనే నిగ్రహించుకొని, ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టి వ్యంగ్యగర్భంగా ప్రశ్నించింది.

"చతురికా! నీవు నిజంగా నాగవర్మ భవంతికి వెళ్ళావా?"

"అదేమే! అలాగడుగుతున్నావు? ఇంతసేపటినుంచి నేనక్కడనే ఉన్నానుగా!"

"ఏమోలే! నీ కంటిరెప్పల కాటుక పూర్తిగా చెరిగిపోయింది! పెదవులపై లత్తుక ఆనవాలైనా కనిపించడంలేదు. ఒళ్ళంతా పులకరించింది. కొత్తచీర కుచ్చెళ్ళన్నీ బాగా నలిగిపోయాయి. ఏదో దుర్వార్త విని వెంటనే సచేలస్నానం చెయ్యడాని కెక్కడికో వెళ్ళి ఉంటావు! అంతే! సందేహమేమీలేదు. నీ వక్కడికి వెళ్ళనేలేదు."

చతురిక ఆ మాటలు విని నిలువునా వణికిపోయింది. ఒక్కసారి తన ఒళ్ళంతా పరిశీలించి చూచుకొన్నది. ఆమె చెప్పినవన్నీ నిజమే అని గ్రహించింది. ఎంతో సిగ్గుపడింది. అయినా పైపై కెంతో గుంభనగా సమాధానం ఇచ్చింది:

"ఇంతా శ్రమపడి, చిమ్మచీకటిలో పడి నేనక్కడికి వెడితే వెళ్ళనేలేదంటావేమే!"

"లేదు! లేదు! ముమ్మాటికీ నీ వా నీచుడు-ఆ కఠినుడు నాగవర్మ భవంతికి పోనేలేదు! స్నానం చెయ్యడానికే వెళ్ళావు! ముమ్మాటికీ అంతే! పో! నా ఎదట నిలబడకు! పో!"

అని తరళిక రెండు చేతులతోనూ కళ్లు కప్పుకొని అదేపనిగా వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

తరవాత తల పైకెత్తి "నమ్మి ప్రాణం ఇచ్చినందు కెంతటి స్వామిద్రోహం చేశావే!" అన్నది. కాని ఆమె కెదురుగా మరి చతురిక కనబడలేదు!

ఆమె అంతకు పూర్వమే అక్కడినించి పారిపోయింది!

ముద్రణ: క్రాంతిప్రెస్, 12-ఫ్రాన్సిస్ జోసెఫ్ స్ట్రీట్, మద్రాస్-1.